

Rühm: 1; alarühm:1
Kinnitatud EKL juhatuses 17.01.2013

11.12.2012/ET

FCI - Standard nr 293

AUSTRAALIA KELPIE

Juuresolev illustratsioon ei pruugi kujutada ideaalset tõunäidist.

PÄRITOLUMAA: Austraalia.

**KEHTIVA AMETLIKU STANDARDI AVALDAMISE
KUUPÄEV:** 08.10.2012.

KASUTUS: Lambakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1: Lamba- ja karjakoerad, välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad.

Alarühm 1: Lambakoerad.
Töökatsetega.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

Peale Austraalia New South Wales'i ja Victoria osariikide hiiglaslike maa-alade kasutuselevõttu kasvas lammaste arv nii hüppeliselt, et kohati peeti rohkem kui kahe miljoni aakri suurustes valdustes rohkem kui veerand miljonit lammast. Nii ulatuslikel aladel ei tulnud lammaste karjatamine (millega algselt tegelesid sunnitöölised) enam kõne alla ning lammaste kooshoidmiseks ehitati traataiad ning neil lasti lihtsalt vabalt liikuda. Tekkis vajadus selliste koerte järele, kes suudaksid lambaid karjatada. Oli vaja aretada välja tõug, kes suudaks Austraalia ilmastikutingimustes tõhusalt töötada, mis tähendas suutlikkust töötada nii suures kuumuses, karmides maastikutingimustes ja tolmutormides ning ka võimet läbida suuri vahemaid. Kelpie suudabki ära teha mitme inimese töö. Nad on väsimatud koerad, kes saavad hakkama ka kõige kuumemates ja tolmuemates ilmastikutingimustes.

Nagu paljude teistegi tõugude puhul, on ka kelpiede täpne päritolu teadmata. Selge on vaid see, et nende esivanemad on pärit Šotimaalt. Tegemist oli collie tüüpi keskmise suurusega koeraga, kellel oli must piirdega pikk karv ja poolkikkis kõrvad. Nendes seas esines ka lühikarvalisi kikkis kõrvadega, ent siiski collie tüüpi koeri. Nende koerte järeltulijate hulgas oli ka punase (maksapruuni) karvkattega koeri.

ÜLDMULJE:

Nõtke, aktiivne ning suurepärase omadustega koer, kes suudab tänu oma tugevale lihastikule ning nõtketele jäsemetele töötada kaua ja väsimatult. Tema välimus ei tohi mingil juhul väljendada nõrkust.

TÄHTSAD PROPORTSIOONID:

Kere pikkus mõõdetuna rinnakust istmikuni on suurem kui turja kõrgus, suhtega 10:9.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Kelpie on äärmiselt valvas, innukas ja väga arukas koer, leebe ning mõjutatava iseloomuga ning ammendamatu energiavarudega. Väga truu ja tööle pühendunud loomuga. Tal on loomupärane instinkt ja anne lammastega töötamiseks, nii avamaastikul kui aedikus. Kõik töökoerale mittesobivad kõrvalekalded iseloomus või kehaehituses tuleb lugeda tõule ebatüüpiliseks.

PEA:

Pea on ülejäänud kerega heas proportsioonis. Kolju kuju ja kontuurid annavad talle rebaseliku ilme, mida pehmendavad mandlikujulised silmad.

KOLJUPIIRKOND:

Kolju: Kõrvade vahel kergelt kumerdunud ja lai. Lauba ülajoon kuni laubalõikeni on sirge.

Üleminek laubalt koonule: Rõhutatud.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Värvus vastab karvkatte värvusele.

Koon: Selgepiiriline ja kauni lõikega. Koon on eelistatult pisut lühem kui kolju.

Mokad: Liibuvad ja puhtad, ei ole lõdvad.

Lõuad/hambad: Hambad peavad olema terved, tugevad ja ühtlase asetusega. Alumised lõikehambad asetsevad vahetult ülemiste taga, puutudes nende vastu, s.t. käärhambumus.

Põsed: Ei ole robustsed ega rõhutatud, vaid koonu suunas kaarduvad.

Silmad: Mandlikujulised, keskmise suurusega silmad. Silmanurgad on hästi väljajoonistunud. Ilme on arukas ning innukas. Silmad on pruunid, kooskõlas karvkatte värvusega. Sinistel koortel on lubatud pisut heledam silmavärv.

Kõrvad: Kõrvad on kikkis, terava otsaga ja mõõduka suurusega. Kõrvalest on õhuke, ent kõrvatüvi on tugev. Kõrvad on üsna laia asetusega, külgede poole kaldus ning kergelt väljapoole pööratud. Kõrva siseküljed on tihedalt karvaga kaetud.

KAEL:

Kael on mõõduka pikkusega, tugev ja kergelt kaarduv. Läheb sujuvalt üle õlgadeks. Kaelal ei ole lõtva nahka. Karv kaelal moodustab märgatava kaeluse.

KERE:

Ülajoon: Tugev ja sirge.

Nimme: Tugev ja väga lihaseline. Sügavate külgedega.

Laudjas: Üsna pikk ja laskuv.

Rindkere: Sügav, lihaseline ja mõõdukalt lai. Hästi kaarduvad ning tahapoole hoidvad roided. Ei tohi olla tünnikujulised.

SABA:

Saba on puhkeolekus rippuv ning veidi kaarduv.

Erutatult liikudes võib saba olla tõstetud, ent mitte mingil juhul sabaüvest kõrgemale. Sabakarvad peavad moodustama korraliku harja.

Saba peab moodustama laudja langeva joone loomuliku jätku ning pikkuselt ulatuma umbes kannani.

JÄSEMED**ESIJÄSEMED:**

Üldmulje: Esijalad peavad olema lihaselised. Tugevate, ent peenikeste luudega, sirged ja eestvaates paralleelsed.

Õlad: Kuivad, lihaselised ja hästi kaldus. Abaluud asetsevad turja lähedal.

Õlavarred: Peavad moodustama abaluude suhtes täisnurga.

Küünarnukid: Ei ole sisse- ega väljapoole pööratud.

Kämblad (kämblaliigesed): Küljelt vaadatuna peavad kämblad olema kergelt kaldus, et tagada sujuv liikumine ning võimaldada kiiret suunamuutust.

Esikäpad: Käpad peavad olema ümarad, sügavate padjanditega, lähestikku asetsevate ning hästi kaarduvate varvastega. Küüned on lühikesed.

TAGAJÄSEMED:

Üldmulje: Tagajäsemel peavad olema laiad ja tugevad. Tagantvaates on jalad kannast käpani sirged ning paralleelsed. Ei ole liiga kitsa ega liiga laia asetusega.

Põlveliiges (põlv): Hea paindega.

Kannaliigesed: Üsna madala asetusega.

Tagakäpad: Käpad peavad olema ümarad, sügavate padjanditega, lähestikku asetsevate ning hästi kaarduvate varvastega. Küüned on lühikesed.

KÕNNAK/LIIKUMINE:

Tagamaks peaaegu vankumatut jõudu ning vastupidavust, mida üks lambakoer ulatuslikel avamaastikel töötamiseks vajab, peab nii tema kehaehitus kui liikumine olema perfektne. Liikumine peab olema vaba ja vastupidav ning koer peab olema võimeline täiskiirusel järskudeks suunamuutusteks. Traavides liiguvad käpad kere keskjoonele lähemale, ent rahulikult seistes asetsevad käpad nelinurkselt.

KARVKATE

KARV: Topeltkarv. Aluskarv on lühike ja tihe. Pealiskarv on tihe, kõik karvad on sirged, karmi tekstuuriga ning tihedalt liibuvad, moodustades vihmakindla karvkatte. Kere allosas kuni jalgade tagakülgedeni on karv pikem ning moodustab reite tagaosas kerged püksid.

Peas (ka kõrvade sisekülgedel), jalgade esikülgedel ja käppadel on karv lühike. Kaelal on karv pikem ja paksem, moodustades kaeluse. Karv sabal peab moodustama korraliku harja. Liiga lühikest või liiga pikka karva peetakse veaks. Keskmise karva pikkus kerel peab olema 2-3 cm.

VÄRVUS: Must, must piirdega, punane, punane piirdega, kollakaspruun (*fawn*), šokolaadipruun ja suitsusinine.

SUURUS JA KAAL:**Turja kõrgus:**

Isased koerad: 46-51 cm.

Emased koerad: 43-48 cm.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse aste sõltub otseselt konkreetse kõrvalekalde ulatusest ning selle mõjust koera tervist ja heaolu silmas pidades ning **koera võimekusest teha tavapärase tööd.**

TÕSISED VEAD:

- **Lõdvad õlad.**
- **Kalduvus kooskandsusele või vibukujulised kannad.**
- **Ristiastumine või põimitud samm.**
- **Piiratud või jäik liikumine.**

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- **Agressiivsus või liigne argus.**
- Kõik füüsiliste ja käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Viimased muudatused on märgitud poolpaksus kirjas.

Tõlge: Multilingua büroo.

ANATOMICAL FEATURES

